No. 14 1830

BREDASCHE COURANT.

Staats-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag den 17 Januarij.

De BREDASCHE COURANT *verschijnt gevouwd zes malen per week, en is door het geheele Koningrijk, tegen f 6 het kwartaal,* franco *per post verkrijgbaar. Alle inzendingen van bijdragen (die van belangrijken inhoud zullen steeds met dankbaarheid ontvangen worden) geschieden franco aan de uitgevers* BROESE & Comp.; *Alle Advertentien, op wijk gesteld, worden geplaatst tegen 10 cents per regel.*

NEDERLANDEN.

BREDA, den 16den January.

Door Z. M. zijn, bij besluit van den 8sten Januarij, benoemd en aangesteld:

Bij het 1ste bataillon veld-artillerie:

Tot 1ste luitenants, de 2de luitenants C. L. von Pfaffenrath von Sonnenfels, E. H. L. van Glansbeek en L. J. Tindal, respectivelijk van het bataillon; met bepaling, dat deze drie officieren, vooreerst, op het traktement van 2den luitenant zullen verblijven.

Bij het bataillon vrijwillige artilleristen:

Tot 1sten luitenant, de 2de luitenant E. van Baft, van het bataillon.

Tot 2den luitenant, de kadet-sergeant J. J. van der Valden, van de militaire academie, en tijdelijk dienende bij het bataillon.

Bij het korps rijdende artillerie:

Tot 2den kapitein, de 1ste luitenant baron F. F. H. van Heeckeren van de Cloese, van het korps;

Tot 1ste luitenants, de 2de luitenants E. J. L. Sassen en J. A. Nuy, almede van het korps.

Bij het 4de bataillon artillerie nationale militie:

Tot 2de luitenants, de sergeanten J. C. Cox van Spengler en E. F. van Spengler, beide van het 3de bat. veld-artillerie.

Bij het 6de bataillon artillerie nationale militie:

Tot 2de luitenants, de kadet W. C. A. Staring en de kadet-sergeant E. J. Jacobs, beide van de militaire akademie, en tijdelijk dienende, de eerstgenoemde bij het 1ste bat. veld-art., en de laatstgenoemde bij het 6de bat. art. nat. militie.

Bij het bataillon artillerie schuttery:

Tot 2de kapiteins, de 1ste luit.-adj. J. van Heel, van het bat. vrijw. artilleristen; de 1ste luit. H. J. de Jong, van de div. pont.; de 1ste luit.-adj. S. van Riemsdijk, dienst doende in de 1ste art.-divisie, de 1ste luit. E. E. J. A. Cursan Erp, almede de 1ste luit.-adj. J. C. Logger, beide van het bat. vrijw. artilleristen.

Tot 1ste luitenants, de 2de luitenants G. Wuyster, van het 3de bat. art. nat. militie, J. H. C. Madlener en C. S. N. van Gennep, beide van het 6de bat. art. nat. militie; J. D. L. van Slingelandt en R. Boeck, beide van het 4de bat. art. nat. militie.

Tot 2de luitenants, de serg. S. K. Hein en de fourrier J. van den Berghe, beide van het 6de bat. art. nat. militie; de serg. D. F. E. van Riemsdyk en L. L. van Horn, beide van het 1ste bat. veld-art., mitsgaders de kadets-serg. C. C. Cox, A. L. A. Quack en F. G. van Beusekom, respectivelijk van de militaire akademie, en tijdelijk dienende, de eerstgenoemde bij het bat. vrijw. artilleristen, en de beide volgende bij het 1ste bat. veld-art.

Bij de divisie pontonniers:

Tot 1sten luitenant, de 2de luitenant J. W. Tichler, van de divisie, en

Tot 2den luitenant, de kadet-serg. A. L. F. T. van der Wyck, van de militaire akademie en tijdelijk dienende bij het 1ste bat. veld-artillerie.

Eindelijk

Bij den staf der artillerie:

Tot 2den kapitein, de 1ste luitenant H. M. van Eelst, van het 1ste bat. veld-art., onverpaling dat hij, in zijne tegenwoordige betrekking van onderwijzer in de rij-kunst, bij dat bataillon zal verblijven.

Voorts is, bij gemeld besluit, het bevel over het bataillon artillerie-schuttery, waarvan de oprigting bij Zr. Ms. besluit van 15 December l. is bevolen, opgedragen aan den luitenant-kolonel Reiter, die als zoodanig tevens belast blijft met dat over het bataillon vrijwillige artilleristen.

— Z. M. heeft, op den 5den dezer, een besluit genomen, houdende de regeling der kosten van taxatie, opneming en telling der voorwerpen van sommige aanslagen der personele belasting.

Men weet, dat de Belgische papieren, bij herhaling beweerd hebben, dat het Hollandsch leger eigenlijk uit Pruissische soldaten bestond. Thans echter begrijpen zij, dat dit sprookje reeds te afgesleten is, doch hun vindingrijke geest laat het hun aan geen ander middeltje ontbreken. Nu zijn het Russen, waaruit het Hollandsch leger gerekruteerd wordt. *l'Indépendant* verhaalt het, in vollen ernst aan zijn lezeren: *la Russie, qui a sans doute une arrière pensée, prend ses précautions en fournissant au Roi de Hollande des recrues pour son armée.*

De *Augsburger Zeitung* behelst eenen brief van eenen correspondent uit Livorno, waarin deze bewerrt, dat het Sardische hof zich aan (de) heidense Mogendheden gewend heeft (onder anderen ook aan Engeland), om een protest tegen de kolonisatie van Algiers door de Franschen. Dit protest heeft voornamelijk gegrond zijn op het nadeel, hetwelk de Italiaansche handel van die kolonisatie in de gevolgen zou ondervinden; en op het verbazend overwigt, hetwelk Frankrijk, langs dien weg, in de Middellandsche zee zoude verwerven. Men voegt hier bij, dat de Ottomannische Porte door het Sardische gouvernement aangezet zoude zijn om mede tegen de bezetting van Algiers door de Franschen te protesteren, als hebbende deze laatsten noch de souvereiniteit des Grooten Heer op dat territoir erkend, noch, veel minder, hem eenige schatting betaald.

— Te Weenen was wederom een courrier uit Rome aangekomen. In den Kerkelijken Staat, vooral in Bologna, erkent men de Pauselijke magt niet. De Universiteit was aldaar op bevel van den Paus gesloten, omdat de studenten in het afgeloopen jaar deel aan den opstand hebben genomen. De autoriteiten hebben alsdan de ongehoorzaamheid thans zoo ver gedreven, dat zij, in weerwil van dat verbod, de Universiteit hebben geopend. Men denkt dat de Oostenrijksche troepen in Bologna zullen trekken om het gezag des Paus andermaal te herstellen.

— De krijgsraad te Neuchatel, welke met de terechtstelling der opstandelingen belast is, heeft *Bourquin*, benevens vier andere hoofden der insurgenten, bij verstek veroordeeld op den kop. Eenige opstandelingen, welke met de wapenen in de hand zijn gevangen genomen, zijn veroordeeld tot eenige jaren dwangarbeid, verbanning en rietslagen. Dit vonnis, verzekert men, heeft in Zwitserland bepaaldelijk te Genève, veel misnoegen verwekt. De koninklijke commissaris *von Pfuel* heeft aan de burgerwachten van drie gemeenten twee dier opstandelingen ter straffe stukken geschut ten geschenke gegeven.

's GRAVENHAGE, den 15den January.

Z. K. H. de prins *van Oranje* wordt eerstdaags in de residentie verwacht.

— Z. M. heeft tot rijks-archivarius benoemd, den heer *J. C. de Jonge*, tot dus verre substituut-archivarius, zullende dezelve bij voortduring het oppertoezigt over het kabinet van penningen blijven uitoefenen.

— Bij koninklijk besluit van 15 december 1831, is, met intrekking van alle vroegere voorschriften, die daartoe strijdig mogten zijn, bepaald, dat wanneer de plaatselijke besturen verlangen eene nieuwe plaatselijke belasting, daaronder begrepen de wijziging eener bestaande plaatselijke belasting, in te voeren, alsdan voortaan, door de tusschenkomst van de provinciale staten en van het departement van binnenlandsche zaken, alleen aan 's konings goedkeuring zullen behooren te worden onderworpen de tarieven, aanduidende den aard der voorwerpen, welker belasting aldus verlangt ingevoerd of gewijzigd te zien, het bedrag der bij ieder voorwerp te heffen belasting, en dat der, bij den uitvoer van die voorwerpen, te verleenen restitutien; benevens alle zoodanige verdere bepalingen, als welker toepassing op het bedrag van het een of ander dadelijk invloed zoude kunnen hebben; wordende het dienvolgens aan de provinciale staten overgelaten de goedkeuring van de door de plaatselijke besturen ontworpene reglementaire verordeningen, welke uitsluitend strekken, om den rigtigen ophef der plaatselijke belastingen te verzekeren; alles evenwel onverminderd [illegible] heid van het opperbestuur, om, nopens de wijze van [illegible] dige inlichtingen te vorderen, als ter beoordeeling der [illegible] belasting noodzakelijk mogten worden geacht, [illegible] provinciale staten aldus gearresteerde reglementaire [illegible] te schorsen en buiten effect te stellen.

BELGIE.

BRUSSEL, den 13den January.

Hoezeer er eergisteren, den 13den, acht en [illegible] der verlof afwezig waren, hebben de tegenwoordige [illegible] kamer der afgevaardigden, 55 in getal, een [illegible] waarin, nadat er eenige rapporten op [illegible] denis waren uitgebragt, de heer *Leclaie* voorstelde, [illegible] den arbeid der budgets te bespoedigen, even gelijk [illegible] op-

zigte van het budget voor het ministerie van oorlog had plaats gehad, het budget van dat van binnenlandsche zaken in handen eener speciale commissie van negen leden te stellen, alsdan zouden meer de afdeelingen zich slechts met de overige budgets zouden hebben bezig te houden. Dit voorstel van de hand gewezen zijnde, deed de heer *Poschet* dat van de namen der leden, welke dagelijkschijnlijk de afdeelingen bijwoonden, even als zulks ten aanzien van die, welke de openbare zittingen verzuimden, plaats had, in de nieuwspapieren publiek te maken. Dit voorstel zweeft voor twee dagen geadjourneerd.

— In de zitting van gisteren den 14den, heeft de heer *de Brouckere* zijn voorstel wegens de schadeloosstelling der vertegenwoordigers (*zie ons vorig nommer*) ontwikkeld, doch werd besloten, hetzelve buiten advies te houden. Vervolgens werden de deliberatien over het concept betreffende de mijnen geopend, doch ditmaal niet afgehandeld, dewijl de minister van buitenlandsche zaken ter vergadering binnentrad en dezelve eene mededeeling deed; deze mededeeling bestond in het 54ste protocol der conferentie van den 11den Januarij gedagteekend en niets anders inhoudende dan het besluit van de conferentie, om den termijn der ratificatien nog tot den 31sten dezer (*en niet tot den 30sten gelijk gemeld was*) uit te stellen.

Na deze mededeeling scheidde de vergadering en adjourneerde zich tot den volgenden dag.

— Bij koninklijk besluit van den 9den dezer wordt bepaald, dat de administratie van algemeene veiligheid, te rekenen van den 10den dezer maand, tot het ministerie van justitie zal behooren, wordende deze administratie, bij een tweede besluit van dezelfde dagteekening, gemagtigd, om onmiddellijk met alle openbare ambtenaren, officieren der gendarmerie en kommandanten der onderscheiden brigaden van dit corps te correspondeeren en bijzonderlijk, om over de uitvoering der wetten en reglementen van algemeene politie te waken, echter alles onder toezigt van den minister van justitie.

— Op eergisteren alhier aangekomen depêches van Londen, hebben de tijding aangebragt, dat de conferentie den termijn der ratificatie van de 24 artikelen 14 dagen verlengd heeft.

— De koning is, eergisteren avond ten 10 ure, alhier teruggekomen. Z. M. heeft zich eenigen tijd te Aalst opgehouden, om een avondmaal te nuttigen, hetwelk hem door de regering en de voornaamste ingezetenen der stad was aangeboden.

— De *Belge* zegt, dat er in de stad eene menigte verontrustende geruchten liepen; men zeide onder anderen, dat de conferentie niet in der minne de moeijelijkheden, die de belgische kwestie veroorzaakten, kunnende bijleggen, besloten had tot de verdeeling van België over te gaan; dat de fransche armee belast zou worden deze beschikking der conferentie ten uitvoer te brengen; dat de huzaren van Chartres reeds te Doornik gewacht werden, en dat koning *Leopold* den troon van Griekenland zou gaan bekleeden.

— Hetzelfde blad bevat het volgend artikel:

» Het gouvernement achtte het nuttig, heeft de minister in de kamer der afgevaardigden gezegd, een regement vreemdelingen op te rigten; de rekrutering er van gaat langzaam; de voorwaarde, om hij hetzelve te worden aangenomen, zijn daarvan de eenige oorzaak. Wij vernemen, dat het gouvernement van dat *nuttig* ontwerp heeft afgezien, dat van dit regiment slechts een bataillon zal komen en dat prins *Achilles Murat* reeds voor het hem toebetrouwd kommando bedankt heeft. Wij kunnen bezwaarlijk geloven, dat de vreemde mogendheden de hand niet eenigzins in die verandering van het besluit des gouvernements gehad hebben."

— De diefstallen en huisbraken nemen hier steeds in aantal en stoutheid toe. In onderscheidene gedeelten der stad, zelfs in de Rue-royale hebben inbraken plaats, die van aanzienlijke diefstallen gevolgd zijn, zonder dat zulks de policie tot verdubbeling van waakzaamheid schijnt aan te zetten. Er is in alle de handelingen onzer policie eene onverklaarbare zwakheid en werkeloosheid. Wanneer daarin geene verandering komt, zal men eindelijk zelfs op het midden van den dag niet meer tegen inbraak en roof gewaarborgd zijn.

— Men verwacht nieuwe wanorden in het Luxemburgsche. De baronnen de *Loë* en *Stassart* schijnen vol te houden, want zij zijn met vlijt bezig om hun korps te organiseren en op nieuw te veld te trekken. Men vermoedt, dat deze nieuwe poging der aanhangers van den *Nassauschen* vorst hertog nog spoediger beteugeld zijn zal dan de vorige. De drie bataillons van het regiment jagers te voet, die thans in het Luxemburgsche bevinden, zijn het middenpunt der provisoire gewesterd en thans in eene stelling, om alle pogingen van hen wederstand te gebieden. Zij zijn te

— Men zegt, dat het ministerie het oogmerk heeft, om een [illegible] in de kamers voor te dragen, waarbij de creatie [illegible] eene militaire ridder-orde, die den naam [illegible] zou voeren.

ANTWERPEN, den 14den Januarij.

Ons *Journal du Commerce*, sprekende over de aangekondigde verlenging van den term der ratificatie, zegt: » Het *Memorial* verzekert, dat alsdan (den 30 Januarij) *alle* mogendheden, het ga hue het wil, [illegible] zullen; *l'Emancipation* spreekt in denzelfden geest, alhoewel minder stellig. Wij [illegible] wel achten, dat [illegible] den 30sten wezen, zoo als het nu op den 15den is.

» Wat de *Moniteur*, het *Memorial* en andere officiele of officieuse bladen er ook van mogen gezegd hebben, Rusland ratificeert niet, en Pruissen en Oostenrijk doen het evenmin.

» De conferentie zal dezer dagen een nieuw protocol voortbrengen, dat ons nog eenigzins nader brengen zal tot het Munsterische tractaat, hetwelk de schade anderhalve eeuw gesloten hield. Ziedaar eenvoudig waarheen men wil."

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den Januarij.

De *Moniteur* logenstraft de door onderscheidene dagbladen verspreide geruchten, dat het ontwerp des gouvernements wezen zou, om de organisatie der nationale garde bij uitsluiting te behouden in de gemeenten van 15,000 ingezetenen en meer.

— De kamer der afgevaardigden blijft zich bij voortduring met de civiele lijst bezig houden. De 5de en 6de artikelen, betrekkelijk de dotatie der kroon en meubelen zijn, in de zitting van den 11den, na korte deliberatien, aangenomen.

In de zitting van gisteren zijn ongemelde deliberatien voortgezet, alles, wat de mobilaire dotatie betreft, is afgehandeld, en de 14, 15, 16 en 17 artikelen zijn aangenomen. Vervolgens zijn de deliberatien over het 18de artikel betrekkelijk de dotatie in geld geopend. Zie hier de voor de civiele lijst voorgestelde sommen, over welke de kamer moet beslissen:

Vier leden der commissie hebben voorgesteld	fr. 14,000,000.
Vier andere	» 12,000,000.
De heer *Merlin*	» 15,000,000.
» » *Giraud*	» 12,000,000.
» » *Chatendy*	» 10,000,000.
» » *Salverte*	» 6,000,000.
» » *Delaudre*	» 4,000,000.

De president van den raad der ministers heeft voor het eerst weder het woord in die vergadering gevoerd.

— Behalve de prins, welker aanvraag om ontslag reeds bekend is (*zie ons nommer van 11. saturdag*), worden ook nog genoemd de heeren *de Noailles*, *de Raigecourt* en *de Berenger*.

— Eergisteren is er een konvooi van onderscheidene rijtuigen met geld geladen bij de bank aangekomen. Deze fondsen waren het saldo van die, welke ter beschikking gesteld waren van de directeur der krijgskas van het leger van het Noorden, eerste dienst, die afgeschaft is.

Ten zelfden dage is er een persoon aan gezegde bank aangehouden, welke voor omtrent 20,000 francs aan valsche bankbiljetten bij zich had.

— Wij lezen in ons dagblad *le Temps*:

» Wij hebben de weigering van Oostenrijk, om tot de laatste akten der conferentie toe te treden, aangekondigd. Het schijnt zeker, dat Pruissen dezelfde weigering heeft ingezonden. Zulks was te verwachten, want men moest al de diplomatieke onnozelheid of liever naiviteit van den heer *Parier* bezitten, om te gelooven, dat de drie noordsche mogendheden, na de onderwerping van Polen, niet trachten zouden, de belgische kwestie op de lange baan te schuiven. Zie hier de handelwijze der diplomatie: wanneer er eene groote daadzaak tegen het belang der mogendheden verzet wordt, dan bestaat de behendigheid daarin, om dezelve langzamerhand te verzwakken, tot zoo lang tot er kans bestaat, om haar geheel te vernietigen. Maar onbehendigheid en onvoorzichtigheid [illegible] de zaak zoo diep niet in, en Europa heeft er zijn voordeel mede gedaan."

Van den anderen kant zegt *le Siècle*:

» Het heden morgen in een dagblad geplaatst artikel, wegens de weigering van Oostenrijk, om tot de 24 artikelen toe te treden, is van alien grond ontbloot. Inderdaad hebben de contra-meesters dit bericht tot eene bewijsrede voor hunne operatien gebezigd en het is hun gelukt, om dezelve ten hunnen profijte aan te wenden."

— Men verzekert, dat de voornaamste parijsche bankiershuizen, zoo als die van *Aguado*, *Fould*, *Hagerann*, *Rothschild*, enz. den heer *Kesner* een bewijs hunner belangstelling, die zijne positien inboezemt, willende geven, zich vereenigd hebben, om hem de noodige sommen tot de schikking zijner zaken voor te schieten. Eene dier huizen zou voor 100,000 francs getoekend hebben.

— De fondsen stonden ter beurze van eergisteren, de 5 pCt. kost. 95,20, op tijd 95,05; de 5 pCt. kost. 63,00, op tijd 63,00; de napolsche renten op tijd 75,00; op die van gisteren (12) de 5 pCt. 94,40 kost en op tijd; de 5 pCt. kost. 64,20, op tijd 64,05; de napolsche kost. 76,10, en op tijd 76,00.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, den 6den Januarij.

Volgens de *Koningberger Zeitung* zwerven er nog altijd poolsche benden, door de Lithauensche bosschen rond. Zij staan onder de bevelen van twee vorsten *Mirski* en *Zabo*. De eerste is een jong mensch, die, nog maar weinige jaren geleden, op de Warschausche Universiteit studeerde, de andere is reeds meer in jaren gevorderd. Beide deze vorsten hebben eerst tegen het einde van den poolschen opstand aandeel in denzelven beginnen te nemen.

— In Warschau komt alles langzamerhand weder tot rust en orde. Onderscheidene soldaten der poolsche armee, die verlof bekomen hadden om over Pruissen naar Polen terug te keeren, zijn den 30 december te Warschau aangekomen. Op den 1 januarij zoude het nationaal theater in gemelde stad weder geopend worden met de opvoering der opera *Fra-Diavolo*. Van wege de municipaliteit was achter voorgeschreven, dat niemand in den schouwburg met hoed of muts gedelt mogt blijven; en ook dat niemand behalve de toneelspelers zich achter de coulisses mogt begeven.

ENGELAND.

LONDEN, den 11den Januarij.

The Courier bevat het volgende: » Wij hebben aangekondigd, dat de termijn der ratificatien van het traktaat van 15 November verlengd is geworden. Wij kunnen er thans bijvoegen, dat deze verlenging ten minsten voor veertien dagen zal wezen. (*Zie hier boven*)."

Datzelfde dagblad herhaalt, dat de Noordsche mogendheden nooit voormeld traktaat zullen ratificeren, maar dat zij eerder genegen zouden zijn, om hetzelve groote wijzigingen te doen ondergaan.

— De heer *van de Weyer*, belgisch afgezant heeft heden, aan het *Foreign Office* eene lange conferentie met lord *Palmerston* gehouden.

— De kanselier *Brougham* is van zijne laatste ziekte, de engelsche cholera, volkomen hersteld en te Londen terug gekomen.

— De belgische leening is 2¾ pCt. onder den prijs genoteerd; onze geconsolideerden staan op 83.

Le National behelst over de Hollandsche en Belgische aangelegenheden de volgende redenering, welke wij, ofschoon niet in haar geheel daarmede instemmende, echter belangrijk genoeg achten onzen lezers mede te deelen.

» De Londensche conferentie heeft aan de gouvernementen, welke zij, sinds vijftien maanden, in nutteloose negociatien vertegenwoordigt, eene zaak gevraagd, dermate strijdig met derzelver wezenlijke belangen, dat geen verstandig mensch een oogenblik heeft kunnen geloof slaan aan de tegen 15 januarij eerstkomende aangekondigde ratificatien.

» Noch Rusland, noch Pruissen, noch Oostenrijk, zelfs Engeland niet, hadden er belang bij, dat België onherroepelijk van Holland gescheiden werd. Het fransch gouvernement is de eenige mogendheid, die daarbij belang heeft; vooreerst om dat de nationale fransche opinie zich over deze questie, ten krachtigste heeft geuit; ten anderen omdat het koningschap van julij de zucht naar vrede niet niet zoo verdrijven kan, dat zij de herstelling van het *heilige verbond* (gelukkig voor haar uit de Belgische vestingen verdreven,) dreigender dan ooit, zoude kunnen aanzien.

» De conferentie heeft eene der grofste ongerijmdheden onderteekend, in de verklaring, dat Pruissen, Oostenrijk, Frankrijk en Rusland zich, tegen Holland, zouden verbinden, ingeval deze, in een bepaald tijdverloop, geen genoegen nam met de dat zijk opgelegde voorwaarden van scheiding. Er was al de onbeschaamdheid der speculanten toe noodig om aan zulk een ellendig voorgeven geloof te kunnen hechten. Wij zijn het noodlottig tijdperk genaderd: men zal zien of wij ongelijk gehad hebben met te beweren, dat het traktaat niet gratificeerd zoude worden.

» Van Oostenrijk, Rusland en Pruissen zijn de antwoorden reeds bekend; zij zijn; gelijk wij voorzien hadden. Deze drie Mogendheden verklaren:

dat zij het traktaat van den 15den november niet bekrachtigen;

dat zij nooit toe zullen staan, dat er geweldige maatregelen tegen den Koning van Holland gebezigd zullen worden, om hem te dwingen een traktaat te teekenen, hetwelk tegen zijne eigene belangen zoude aandruischen;

Dat hun blijvende wensch echter de handhaving des vredes is, en dat zij geneigd zijn in nieuwe onderhandelingen te treden.

» Het ministerie van 13 Maart (*) heeft, bij het bekend maken der bespottelijke preliminairen van den 15den November, gezegd, dat het niet langer wilde wachten; dat er een einde aan de zaak moest komen; dat het Engelsch kabinet niet minder den tegenstand des konings van Holland moede was, en dat de halsstarrigheid van dezen vorst niet bestand was tegen den vereenigden wil van Frankrijk en Engeland. Op zulk gezwets geraakte de beurs in beweging en rezen de fondsen; niets natuurlijker dan dat: later is de daling gekomen.

» Wij zeggen het nogmaals: Engeland kan in ernst geene bedreiging meenen. Geen gemeenschappelijke band verbindt het aan de Belgische revolutie. Engeland is welligt het land van Europa, hetwelk het meeste belang heeft in de handhaving der traktaten van 1815, in zoo verre het het maritime België betreft. Engeland ziet liever Holland dan Frankrijk als souverein op den mond der Schelde; en Engeland is het, dat op het congres te Weenen, het ijverigste was in de vorming van het Koningrijk der Nederlanden. Nooit zal een Engelsch ministerie, *whig* noch *tory*, wat het ook beloven moge, met Frankrijk in verbond treden, wanneer het er op aan zal komen, om den koning van Holland te dwingen van zijne eischen op België af te zien.

» Wat zal nu het Fransch gouvernement doen? Geen heeft zijne bevelen en bedreigingen tegen Holland hooger doen klinken! Tegen Holland, aan hetwelk het heeft willen diets maken, dat het meester was eene Europesche alliantie tegen hetzelve te vormen! Geene andere mogendheid heeft gezegd, dat het geduld zijne grenzen had en dat de 15de Januarij een beslissend *ja* of *neen*, *vrede* of *krijg* moest aanbrengen. Men verzekert, dat het Fransch kabinet vernederd door deszelfs mistekeningen, zich blootelijk aan de bepalingen van de overeenkomst van 15 November wilde houden.

» Maar hoe dat te willen, zonder ten zelfden tijd tot dwangmaatregelen over te gaan?

» Pruissen, zegt men, heeft in het geheim doen weten, dat indien ons ministerie van een der drie voorwaarden (de voornaamste, namelijk: de vrije scheepvaart voor de Belgen in Holland en tevens toestemmen in het sloopen der vestingen *Philippeville* en *Marienburg*) wilde afzien — dat het, in dat geval zich belastte, Hollands toetreding te zullen verwerven. Wij weten niet wat dat Prussisch geknoei (*tripotage*) beteekent; maar denken, dat achter dit laatste voorstel al niet meer goede trouw steekt dan achter al de voorgaande. Het is echter zeer waarschijnlijk, dat het Fransch gouvernement, een voorwendsel zoekende om verschoond te zijn van de uitvoering zijner tegen den 15den Januarij gedane bedreigingen, zich tot de nieuwe intrigue leenen zal, met voorbehoud om zich ook in eene andere te schikken, wanneer de tegenwoordige uitgediend zal hebben. Wij gaan zelfs verder, en zijn wel verzekerd, dat wanneer ons gouvernement, op het artikel der vrije vaart en der vestingen toegaf, er eene nieuwe zwarigheid zou verrijzen om tot in het oneindige uit te stellen. De Koning van Holland, zeker van de goedkeuring van drie mogendheden en van de onverschilligheid der vierde, kan op nieuw het geluk der wapenen beproeven. Tusschen Hem en ons blijft echter nog altijd het oude vraagstuk bestaan: hij als vertegenwoordiger der vorsten; wij als die der volken van Europa. Hij zal de koningen voor zich hebben; zullen wij de volken voor ons weten te winnen?"

(*) Het tegenwoordig Fransch ministerie of ministerie *Perier*.

ZORGEN ZONDER NOOD EN NOOD ZONDER ZORGEN.

Onder de menigvuldige vernufts-voortbrengselen van den schrandere *Kotzebue*, is er eene, hetwelk in de tegenwoordige tijden, bij herinnering, onze aandacht bijzonder heeft getrokken, juist niet om de letterkundige waarde die wij er aan hechten, maar om het *toepasselijke* dat wij er in gevonden hebben.

In een blijspel, getiteld: **Zorgen zonder nood en nood zonder zorgen**, brengt de geestige schrijver twee geheel verschillende karakters als hoofdpersonen op het toneel. De eerste een schatrijk koopman, aan wien zijne dagelijks toenemende schatten en eene eenige, stille, deugdzame dochter, eene bloeijende gezondheid, en een ongestoord gelukkig leven, niets dan *zorgen* baren — in tegenoverstelling van den tweeden hoofdpersoon, een doodarmen *baron*, die onder den last zijner schulden moest bezwijken, wien dagelijks het gevaar dreigt, om onder de puinhoopen van zijn kasteel, waarvan hem geen dakpan toebehoort, begraven te worden, en toch *zorgeloos* voortleeft.

De tragi-komische zorgen van den eersten, de opgeruimde *zorgeloosheid* van den tweeden, houden de lachopwekkende aandacht van den lezer of toeschouwer gaande.

De gedachte eeniger genoegelijke oogenblikken aan de lezing van dit stuk besteed, herinnerde ons aan den titel: *Zorgen zonder nood en nood zonder zorgen*, en deze herinnering bragt ons daarbij het denkbeeld te binnen, dat wij *om*- en *buiten* ons dikwerf, zoowel in de staatkunde, als in het dagelijksche leven, zien *zorgen*, daar waar geen *nood* is noch komen kan, en werkelijk: daar waar *nood* bestaat, eene *zorgeloosheid* heerschen, die, niet altijd, zoo als bij die van den armen *baron*, de lachlust gaande maakt.

Wij zeggen *om* en *buiten* ons, in de overtuiging, dat wij in beide aangeduide gevallen ruime stof zouden vinden, ook onze le-

zers daarvan de overtuiging te geven. Onze goede bedoeling, om onder alle ernstige bespiegelingen, onzen lezeren iets vrolijk-onwekkends, in onze eigen huishouding mede te deelen, mogt echter ten kwade uitgelegd worden, en, daar wij buiten ons, nog ruime stof vinden den bovenbedoelden tekst toe te passen, zoo willen wij ons dan ook buiten onze grenzen bepalen.

In een naburig land onder de *vaderlijke* regering van eenen vorst, die de meest aan de staatsaangelegenheden toegewijd, besteedt aan het zorgvuldig nagaan der natuurverschijnselen, welke men bij de *groeijing* van eenen *knol* kan waarnemen, en aan wien men, uit hoofde zijner vermogelijke natuurkundige kennis in het knollenbedrijf, in het vervolg *geene knollen voor citroenen* zal kunnen verkoopen, is het *zorgen zonder nood en nood zonder zorgen*, voor *motto* van den regeringsvorm aangenomen, met de bepaling: dat men zich ten strengste in alles, zoo veel mogelijk, daarnaar moet rigten.

Dit was echter geene uitvinding van den vorst, dien wij bedoelen, want vindingrijk is de man, niettegenstaandige zijne beschouwingen in de bewerktuigde natuur, niet; -- hij vond dit stelsel bij zijne aankomst ten troon reeds goedgekeurd en aangenomen, en daar hij veel van de gemakken des levens hield, vond hij het aangenomene niet minder goed, en zette zich dadelijk in rustige beschouwing van alle de *knollen*, die hem *soortgenijze* door den nieuwbakken *maréchal du palais* werden aangewezen en voorgesteld. Sommige kwaadwilligen meenden, dat Z. M. moest beginnen zijn terrein van de reeds gezette en groeijende knollen te zuiveren en elk andere te zaaijen, -- om, van den beginne af aan, zijne natuurkundige waarnemingen te kunnen voortzetten; doch Zijne Majesteit, die nu eenmaal gerust midden onder zijne knollen zat, was, van tegenovergesteld gevoelen, en meende, dat dit *zorgen zonder nood* zoude baren, en ..... de reeds geplaatste groote en kleine bleven groeijende onder 's konings wijs en goed toezigt. Reeds kort na zijne aankomst had zich een groot onweder van buiten over het hoofd van den vorstelijken knollenkweker en dienaren te zamen gepakt, terwijl er van binnen geene voorzorgen genomen werden, dit dreigend gevaar te keeren. De binnenlandsche aangelegenheden waren verzuimd; -- de schatkist bestond in naam -- en inderdaad, in de zakken van eenige *honorabele* patriotten, die zich de *zorgen* gegeven hadden, zonder dat de *nood* nog daar was, voor zichzelven te *zorgen*. In het krijgswezen was het niet veel beter gesteld; want wijsselijk had men aan het hoofd van dat departement een *man* gesteld, die den rustlievenden met geene *zorgen*, al ware er ook *nood*, zoude lastig vallen. Kwam er eenen enkelen bezilder den minister van oorlog in het oor fluisteren: » *N'est-ce-t-pas à craindre que l'ennemi commence à* » *s'approcher de nos frontières?*" -- was het antwoord: » *Bah!* » *Bah! ne craignez rien, je connais ces gens là, j'ai servi trop* » *longtems parmi eux* -- ILS NE VIENDRONT RIEN, *et d'ailleurs je* » *suis là!*" De *nood* klom intusschen hoog, doch men had geene *zorgen* -- men at en dronk -- vooral sedert het oogenblik, dat de toenmalige minister van binnenlandsche zaken, zekere jonkheer DE BONNE, in eene geleerde redevoering bewezen had, *qui dene dibit, beatus est*, met volle teugen uit den beker der *libertait*. In het kort, men teerde zonder de minste zorgen, zoo als men het gewoonlijk uitdrukt, op den boer.

Monsieur le maréchal, getrouw aan het hem gegeven *consigne*, verloor Z. M. niet uit het oog, en, vertoonde zich op het vorstelijk gelaat, misschien door te groote inspanning en diepdenkend aanschouwen, eenige gemelijkheid -- fluks was hij daar, om zijne genade, bij wijze van uitspanning, eens naar eene stille of zingende mis te begeleiden; doch ook dan waren alle departementen van bestuur in zorgen, om invitatien uit te vaardigen, ten einde Z. M. voor het genot van het verlustigend aanschouwen in het groeijend rijk, ruimschoots met levende beelden uit het dierenrijk schadeloos te stellen.

Twee à drie keeren was het den *maréchal* gelukt, zijnen vorst der vervelling te onttrekken, doch eindelijk werd hij, onder het aanhoren der voor hem reeds oude voorwerpen gemelijk, en plotselijk verspreide zich *verdriet*, *angst* en *zorgen* onder alle leden van dat staatsbestuur. Bevend kwam de *maréchal*, *chez l'homme à tout faire*, om voorts hem onder een vloed van tranen toe te roepen: » *Pour l'amour de Dieu*, -- zorg toch in dezen grooten » *nood*, S. M. *s'ennuye*" -- Is 't zie wel, vroeg hem deze toe, *ende ijsel zonder mij dieterkuht uitregten*. Bij den eersten » ingenden *nood* zijt gij verlegen en in een eenvoudig middel » ligt uwe redding. Brussel heeft immers niet voor zich alleen » het voorrecht bloemkolen te bezitten, gaat naar Luik en elders » in België en breng en Z. M. anderen onder de oogen, dat » goede afwisseling de verdrijft de vervelling!" -- Zoo ver had de *maréchal* niet doorgedacht, en het daarom werd Z. M. uitgenoodigd, ook in de andere provincien van zijn rijk eens te gaan *herbergeren*.

Onder weg zoude de Vorst het armee-korps van een zijner grootste veldheeren inspecteren, en alles was daartoe voorbereid gevonden: op eene groote *heide*, in een der zuid-oostelijke provincien van zijn rijk, had de vorst zijnen veldheer aan het hoofd van het reeds beroemde schrikverwekkend leger, dat den naam van een der voornaamste rivieren van het rijk droeg, *reine vous* gegeven. Alle troepen waren in het nieuw gekleed; de kavalerie, voor de zorgen van een zekeren *marquis*, welke in het gevolg van den vorst was, onlangs gemonteerd, en eene *geïmproviseerde* artillerie stonden bewegenloos, den geliefden vorst aan te lokken; want voor de kleeding dier dapperen had men gezorgd, dewijl hierbij voordeelen waren te behalen, ze echter volgens de regelen der krijgskunde te doen bewegen, dit had men gedacht te kunnen missen.

Men was de voetknechten voorbij en passeerde daarop de ruiterij *en revue*. -- Bij de eerste had de vorst vriendelijk gelachen -- bij de tweede komende, meesmuilde hij echter, want in het land, dat hij slechts kortelings verlaten had, was de vorst gewoon goede en schoone paarden te zien: » Wat zegt Uwe Majesteit van deze troep?" vroeg de veldheer en terwijl deze dit vroeg waren de oogen van den vorst op de paarden der ruiterij en de geïmproviseerde geschutsknechten gevestigd. » Het zijn alle *knollen!*" was het verstelijk antwoord, en dit had men niet verwacht. De *Marquis* nam een sauflet, de *maréchal* murmelde iets in zich-zelven, dat veel overeenkomst had met de woorden: » Ik heb het wel gezegd: de gewoonte zal eene tweede natuur bij hem worden -- straks ziet hij ons allen nog voor *knollen* aan! -- *Was sagen sie?* vroeg de vorst » *Je dis que je crois que la pensée de votre Majesté est juste!*" was het antwoord van den buigenden *maréchal*.

Intusschen was de troepenschouw afgeloopen en de veldheer wachte, in eene verlegene houding, met de regterhand in zijne groote *bakkebaarden* spelende een vleijend compliment. » *Ich bin* tevreden," zeide de Vorst » en reken op u in nood!" » Heb geene zorgen » Uwe Majesteit!" was het antwoord van den grooten Veldheer, *s'il' ennemi vient, nous leurs épargnerons la moitié du chemin!*" Dit gezegde bragt allen in eene verrassende bewondering; want zulks was ook eens door *Napoleon* vóór den slag van *Friedland* gezegd, en iemand die zoo iets voor de vuist weg konde *imiteren*, moest in vele opzigten met den eersten zegsman sympathiseren.

De reis werd daags daarop, naar Luik voortgezet, waar men sedert eenige dagen dag en nacht in *zorgen* was, om den Vorst eene ware triomphale ontvangst te bezorgen. De aldaar gevestigde *bisschop* een man, die alle reden had, om zich over het gedrag van zijnen voormaligen vorst te beklagen, had een *Te Deum* voorgeschreven, tem einde het feest meer plegtigheid bij te zetten. Alles was in gespannen verwachting, alles was gereed, zorgend zwoegden de koks, bij het draaijen van het spit, om toch de vorstelijke maag bijzonder goed te stofferen. -- Doch helaas, zoo gaat het in het menschelijk leven! Alles was: *zorgen zonder nood, of liever nood zonder zorgen* geweest; want, eene vliegende estafette had eenen brief aan den vorst overhandigd, verschrikt staarden de feestgenoten op het verdraaide vorstelijk gelaat, waartoe de lezing van dien brief aanleiding gegeven had." » Wat deert Uwe Majesteit? vroeg de *marechal* met belangstelling. -- » *Ich habe bauchgrimmen!* was het kort verstoorde antwoord, dat door een halfuitgesproken *God dem* gevolgd werd. Doch weldra lekte de waarheid uit. Op zes punten te gelijk had de vijand het land aangegrepen. » Heeft men dit vooruitgezien, heeft men voorzorgen » in tijds genomen, om in deze onverwachte nood te voorzien?" vroeg kort daarop de vorst, die intusschen eene kleine *afwezendheid* gemaakt had. » Neen!" was het bedrukte antwoord, omdat een verzonde *representant du peuple*, in eene openlijke vergadering gezegd had -- *dat de vijanden de lafste soldaten der wereld waren*. Die man moet blind geweest zijn! zeide daarop de vorst -- *Votre Majesté l'a dit*" -- was het antwoord der omstanders.

Veel tijd tot bedenken gaf de vijand niet, en reeds kondigde de Groote Veldheer, den Vorst aan, dat hij *aan het hoofd* zijner *overwinnelijke* armee had moeten retireren. De nood was ten hoogste gestegen. De Vorst zelf had moeten het hazenpad kiezen, en was er geen vreemde hulp gekomen, dan ware het voorzeker met hem gedaan geweest; dat was eene geduchte les. -- De *zorgen*, de geleidene verliezen zoo veel mogelijk te herstellen werden aan de vreemden overgelaten. De hovelingen zaten echter in zoodanen den Vorst te bewijzen dat dit alles zoo had moeten zijn, uithoofde dat het aangenomen stelsel, een uitvloeisel van de glorrenze revolutie en het echte kenmerk eener welgeordende *liberteit* was. De Vorst nam hiermede genoegen, en ademde, na zoo vele geforceerde *ritten*, wederom gerust, en was in zijn schik -- wat zeggen wij -- was regt in zijnen *knollentuin* en liet *Jokkb de Bruijn* voor het overige zorgen, en met hem bleef het *motto*: ZORGEN ZONDER NOOD EN NOOD ZONDER ZORGEN in volle waarde.

---

* * Heden morgen bevielt voorspoedig van eene DOCHTER,
* Vrouwe F. DE BLIJ, geliefde Echtgenoote van den Kapitein
G. C. E. VAN DAALEN.
Gorinchem, 14 *Januarij* 1832.

---

* * Heden overleed, aan de gevolgen eener Longteering, onze
* teedergeliefde Dochter, H. A. J. WESSELS, in den
ouderdom van bijna 20 jaren.
Terheijden bij Breda, 14 *Januarij* 1832.
H. WESSELS.
M. H. WESSELS,
geb. VAN DER MEER.

Deze strekt tot kennisgeving aan vrienden, bekenden en bloedverwanten.

---

* * Aan Heeren Officieren van het garnizoen en der omstreken van
* *Breda*, wordt door deze ter kennisse gebragt, dat er,
op den 19den aanstaande, in den Schouwburg alhier, een
B A L ter gelegenheid den verjaring van H. K. H.
Mevronwe de Prinses VAN ORANJE, zal gegeven
worden, en worden zij bij deze verzocht, hetzelve met
hunne tegenwoordigheid te vereeren.

---

* * DE NEDERLANDSCHE ANEKDOTEN
* ALMANAK *voor* 1832, is van heden af in de voornaamste Boekwinkels voorhanden. Prijs 90 Centen.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers